

Amos – mannen som lämnade hjorden

Predikotext: Amos 7:14-15

I höst sitter vi ner med ett antal spännande personer för att lyssna till deras livsberättelser. Det är människor som mött mycket, prövning och glädje, fattigdom och rikedom, sjukdom och hälsa, huvudvärk och undervärk... Framförallt har de mött Gud.

Vi har redan lyssnat till Paulus berättelse om hur det var när Gud visade sig vara någon annan än han trodde. Och till kvinnan vid brunnen som ingen trodde på, fram till dess hon mötte Jesus. Vi har lyssnat till Sara, en gammal kvinna som längtat efter barn, men nu trodde att allt hopp var ute, och till Moses som berättat om hur man håller sig varm när busken slocknat, d.v.s. hur man behåller elden i sitt liv efter den där starka upplevelsen som satte oss i brand och till några andra.

Idag vill jag presentera en annan god vän för dig. I veckan har jag läst hans bok och tillbringat en hel del tid med att försöka förstå honom. Idag ska du få möta ”Mannen som lämnade jorden”. Det är inte Juri Gagarin och inte Neil Armstrong. Hans namn är Amos, och hjorden han lämnade stavas med hj... som i fårhjorden.

Lyssna, Amos 7:14-15: ”Då svarade Amos och sade till Amasja: *”Jag är varken en profet eller en profetlärjunge, jag är en boskapsherde, som lever av mullbärsfikon. Men Herren tog mig från hjorden. Herren sade till mig: ’Gå och profetera för mitt folk Israel.’”*

Amos var en boskapsherde från den lilla byn Tekoa i Israel. Han levde för snart 2800 år sedan. Vad kan ditt liv möjligen ha att göra med hans? Vad skulle du kunna lära dig av hans berättelse?

Låt oss ta reda på det. Jag bryter för enkelhetens skull ner hans ord i tre mindre stycken. Först...

1. ”Men Herren tog mig...”

Detta är mäktiga ord. Vet du hur det är när någonting ”tar dig”? Har du någon gång känt att någonting tar greppet om dig och vägrat släppa taget. Vet du hur det är när någonting ar dig – och intar dig. Då kanske att du kan ana något av kraften i dessa ord: ”Men Herren tog mig...” Jag har undrat, men får inte veta det av bibeltexten, hur det egentligen gick till när Amos blev fångad av Gud.

Hur visste han så säker att Gud tagit honom?

Var det något speciellt som hände eller en övertygelse som växt fram sakta?

Amos svarar inte på frågan. Men jag minns min egen ungdom. Jag kan faktiskt inte hitta bättre ord för det jag då var med om än: ”Herren tog mig”.

Så sa Amos: *”Jag är varken en profet eller en profetlärjunge, jag är en boskapsherde, som lever av mullbärsfikon. Men Herren tog mig...”*

Också jag kom in i kyrkans gemenskap som en outsider. Min familj var ingen kristen familj. Min mamma varnade mig för att bli ”frälst”, som hon uttryckte det. Min pappa satte mig i bilen och skjutsade mig till Folkets hus. Han verkade tänka att: Om han bara kommer till Folkets hus kanske att det blir folk av honom. Men det enda som hände den där kvällen var att jag längtade därifrån.

”Herren tog mig...” Så länge jag kan minnas har jag längtat efter Gud och haft mina bönesamtal. Jag har inga bra förklaringar till varifrån min längtan kom, annat än att ”Herren tog mig”. Det var Gud som drog först. Det var han som sökte mig innan jag började söka honom.

I fredags eftermiddag stegade jag in på bokhandeln med ett bestämt mål i sikte. Jag ville ha tag på den här boken, "Drabbad av det oväntade", Elisabeth Sandlunds berättelse om sitt gudsmöte. Elisabeth har de senaste åren varit en frisk fläkt in i kyrkans värld där hon bland annat arbetat som redaktionschef på Kyrkans Tidning.

Jag vet inte var du skulle börja ditt sökande efter någon som kunde hjälpa kyrkan i hennes identitetskris, men kanske ändå inte hos en någon som varit ekonomijournalist i Svenska Dagbladet de senaste 25 åren och som beskriver sig som *"fullständigt ointresserad av livs-åskådningsfrågor i allmänhet och kristen tro i synnerhet"*.

Men den Gud som gick förbi alla tränade och erkända profeter i Israel för att istället välja herden från Tekoa till sin talesman tänker kanske annorlunda.

Elisabeths förståndshandikappade dotter Ulrika deltog vid 16 års ålder i ett konfirmationsläger på Gålö söder om Stockholm. Det var om inte annat praktiskt att ha dottern där när fritis var semesterstängt.

I samband med konfirmationen hölls nattvardsfirande. Först för ungdomarna. Sedan bjöds familjerna till bordet. Elisabeth inser hur ledsen hennes dotter skulle komma att bli om ingen från familjen skulle komma att gå fram. Och när både pappa och storasyster vägrade bestämde hon sig att göra det för Ulrikas skull.

Mycket motvilligt ställer hon sig i nattvardskön. Hon får berätta resten själv: *"Äntligen blev det min tur. Och då tog det brutna brödet slut. Prästen var tvungen att gå till altaret och fylla på från förrådet av osyrade brödkakor som konfirmanderna själva bakat. Det blev en paus på kanske 15-20 sekunder. Det var tillräckligt, alldeles tillräckligt för den tajmningens oöverträffade mästare som Gud är. Jag hörde ingen röst, såg ingen eldskrift på kapellets träväggar, vilket onekligen varit intressant. Men jag fylldes av en total visshet bortom alla gränser, en visshet med glasklar innebörd, omöjlig att misstolka: 'Detta är inte för Ulrikas skull, det är för din skull'. Vettskrämd och förvirrad tog jag emot brödet, 'för dig utgivet' och vinet, 'för dig utgjutet', och gick och satte mig igen."* I en tidningsintervju i Sundsvals Tidning berättar hon: - *Till slut sa jag till Gud: Jag har haft fel, du finns. Förlåt.*

"Men Herren tog mig..." Varför hör jag så sällan de orden? Vi väger vår tro inför olika nyttoaspekter, vad kan vi möjliga tjäna på att tro?

Varför säger så få: *"Men Herren tog mig"* Med dessa ord har stora förändringar börjat. Familjers, ibland städers, någon gång t.o.m. hela länders förvandling.

Det är intressant att studera historien. Vi gör ett enda nedslag. Det är 1904, och det är Wales. I ett morgonbönemöte griper Gud tag i en ung mans liv. Evan Roberts kunde säga: *"Herren tog mig"*. Hans längtan resulterade bl.a. att han blev vräkt av den gamla dam han hyrde rum hos. Hon hörde honom ständigt be, samtala, predika, trodde att han blivit galen och sa upp hans kontrakt. Väckelsen i Wales började måndagen den 31 oktober 1904. Evan Roberts var då 26 år. Han höll ett litet möte, en gudstjänst med 17 besökare, i byn Loughor. Guds ande rörde vid dem. Skaran växte från kväll till kväll. Elden spred sig över hela Wales, och inom loppet av några månader kom 10 % av landets befolkning till tro.

2. **"...från hjorden."**

"Herren tog min från hjorden."

Jag har då och då mött sådana berättelser. Någon har sagt: - Herren tog mig ifrån missbruket. En annan har sagt: Gud tog mig från en framgångsrik karriär. En man berättade om en sådan erfarenhet. Han stod i spetsen för ett framgångsrikt företag, var lyckligt gift, bodde bra, körde bra, ägde ett privat flygplan och levde ett ganska tillfredsställande liv, när han en dag slogs av

tanken: - *Vem ska jag egentligen tacka för allt jag har.* Så börjar ett sökande, inte utifrån en kris utan utifrån tacksamhet.

Så börjar han ta små bönepromenader innan nattsömn. En dag bestämmer han sig att dela vad som håller på att hända med sin fru. Gemensamt tar de tag i saken, söker upp en kyrka och fortsätter sitt sökande. I den mannens fall slutar det med att han byter karriär, blir konstnär, sätter sig i ett stort köpcentrum och målar tavlor, för att få möta människor och därigenom få tala om sin tro.

Någon har sagt: Gud tog mig från min bekvämlighet eller från mitt dubbelliv.

Jag hörde en f.d. gerillasoldat från Balkan vittna om hur Gud tog honom från våldet och hatet, fyllde honom med kärlek och kallade honom till pastor.

Detta är kallelens FRÅN. Det finns ibland sådant vi måste lämna först för att kunna följa Jesus sedan. I kallelsen finns ett uppbrott. Elisabeth Sandlund berättar mycket öppet om detta i sin bok. Hon beskriver veckorna efter sitt gudsmöte som de jobbigaste veckorna i hennes liv. Först försökte hon förneka vad hon upplevt. Men det gick inte. Då blev istället frågan vilka konsekvenser detta nu måste få. Man kan ju inte bara upptäcka att Gud finns och sedan fortsätta som förr.

Men vad skulle då familjen, släktingar, vänner, arbetskamrater och tidningsläsare säga? Uppbrottet var smärtsamt och ganska svårt – men också nödvändigt. Att ha en teoretisk tro på Guds möjliga existens är en sak, men att möta Gud, livs levande är någonting mer.

"Herren tog mig från hjorden", sa Amos. D.v.s. från vardag och trygghet och invanda rutiner. Det kunde kanske för bonden från Tekoa lika gärna varit jorden m J istället för HJ. Guds kallelse förändrade nästan allt.

3. Sista steget och sista delen: *"Herren sade till mig: 'Gå och profetera för mitt folk Israel*

Detta är kallelens TILL. – Träd fram som profet. Gå TILL mitt folk. Tala TILL dem.

Det finns ett sådant till uttalat också över ditt liv. Lyssna, Ef 2:10: *"Vi är hans verk, skapade genom Kristus Jesus till att göra de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till."* Man kan känna sig liten inför detta. Nej... man SKA känna sig liten inför detta. Det är helt enkelt förkrossande att Gud ens skulle vilja ha med mig att göra. Att han dessutom vill använda mig är obegripligt stort och det mest fantastiska förtroende någon någonsin kommer att ge mig.

Men det var också en kamp för Amos. Amos känner sig inte som profet, tycker att kostymen är för stor och titeln alldeles för pretentiös. Han är väl ingen profet. Känner sig inte så. Saknar betyg och diplom. Amos är ju bara en herde. En enkel man från Tekoa.

Jag förstår honom.

Jag har aldrig känt mig som en riktig pastor. Jag är ju bara en arbetargrabb från Värmland. Min pappa var rörmokare och min mamma affärsbiträde. Mer än så är det inte. Jag kommer aldrig någonsin att kunna leva upp till alla förväntningar människor har på den som bär en sådan titel. *"Men Herren tog mig..."*

Och på den vägen är det.

Han gör så Gud. Han tar små människor och ger dem alldeles för stora uppgifter för att de ska veta att de behöver honom. Lyssna vad Paulus skriver om detta, 1 Kor 1:26-29: *"Bröder, tänk på när ni blev kallade: inte många var visa i världslig mening, inte många var mäktiga, inte många förnäma. Men det som är dåraktigt för världen utvalde Gud för att låta de visa stå där med skam, och det som är svagt i världen utvalde Gud för att låta det starka stå där med skam, och det som världen ser ner på, det som ringaktas, ja, som inte finns till, just det utval-*

de Gud för att göra slut på det som finns till, så att ingen människa skulle kunna vara stolt inför Gud.”

Om du nu läser Amos ord noga ska du se att de är ett svar. Amos är ifrågasatt och han svarar med dessa ord: *"Jag är varken en profet eller en profetlärjunge, jag är en boskapsherde, som lever av mullbärsfikon. Men Herren tog mig från hjorden. Herren sade till mig: 'Gå och profetera för mitt folk Israel.'"*

Ser du detta? Amos har sin trygghet och sin styrka, inte i **vem han är utan i vems han är!** Amos viftar inte med en titel som en amerikansk CIA agent viftar med sin identitetsbricka i en hollywoodfilm. Det är som om Amos svarar sin angripare: Det spelar ingen roll vad du kallar mig, den verkliga frågan är vem som kallar mig. Det viktiga är inte vem jag är. Det viktiga är vem jag representerar.

Avslutning och inbjudan

Vad ska vi göra nu? Kanske att du finns här som verkligen skulle vilja be Gud: - Gud, grip mig. Tag mig. Intag mig. Kanske att du finns här som upplevde att detta om att lämna något var en passus som träffade rakt in i ditt liv. Då ska du tala med Gud nu. Och kanske med en förebedjare. Och du, som jag, som kände dig för liten, du ska inte förtvivla, du ska bara inse ditt behov av Guds hjälp. För Gud vill använda dig. Och han kan det dessutom.

En man bestämde sig för att bryta upp, ta steg i tro, gå en utbildning för att bli predikant. Han var vänlig nog att berätta för mig varifrån han fick sin frimodighet. Han sa: *"Jag lyssnade till dig och så tänkte jag: - Kan han, så kan väl jag också."*

Ska man bli glad eller stött då? Jag bestämde mig för att bli åtminstone ganska glad. För det var ju sant. Kan Gud använda mig, en rädd liten kille som han hittat under en sten i den värm-ländska urskogen, vad ska han då inte kunna göra av dig?

Fast egentligen handlar det ju inte om vare sig mig eller dig – utan om honom.

Inte om vilka vi är utan om vem vi representerar.

Och vad vi kan göra är att svara vårt ja till honom.

Margareta Melin har formulerat en vacker bön.

Vill du be den med mig:

"DU som ville mitt liv

och som har skapat mig

efter din vilja,

allt i mig känner du

och omsluter med ömhet,

det svaga likaväl som det starka,

det sjuka likaväl som det friska.

Därför överlämnar jag mig åt dig

utan fruktan och förbehåll.

som ett lerkärl

lämnar jag mig i dina händer.

Fyll mig med ditt goda så att jag blir till välsignelse.

Jag prisar din vishet

du som tar till dig

det svaga och skadade

och lägger din skatt

i bräckliga lerkärl."

Amen